

Közös történelmünk a bizalom erősítését szolgálja

Nagy öröömre szolgál, egyben megtiszteltetés a számomra, hogy ma, itt, módunkban áll meghallgatni a magyarországi és a szerbiai tudósokat, akik egy történelmi témát dolgoznak fel, méghozzá abban az időben, amikor mindkét fél a két ország és a két nép közötti baráti kapcsolatok erősítésén munkálkodik, azon az úton, amelyen elindultunk, vagyis hogy Szerbia belépjen az Európai Unióba, amiben Magyarország támogatja, hogy az együttműködés folytatódjon Európában, de a nagy Duna menti térségben is, amelyben gyümölcsöző együttműködés érhető el a két baráti ország között. Íme egy, de fontos példa: a Magyar Villanygazdaság a súlyos időjárási körülmények közepette segítette a térség országait, különösen Szerbiát a rendkívüli és a lakosság számára súlyos helyzetben. A múlt héten a Magyar Villanygazdaság Szerbiának több tíz gigawattóra elektromos energiát szállított le, ezen a héten pedig 20 százalékkal megnövelte a szállításokat, de fennáll a remény, hogy javulnak az időjárási körülmények. A baráti segítség és az együttműködés pedig a baráti kapcsolatok erősítésének csupán egy példája, amit nagyra értékelünk.

Ez a szimpózium is a Magyarország és Szerbia közötti együttműködésnek csupán egy kis része.

Elnökeink és miniszterelnökeink tavaly találkoztak és fontos feladatokat határoztak meg, történelmi távlatokkal bíró baráti kapcsolatok erősítését szolgáló együttműködési programokat, arra törekedve, hogy mindkét fél erősítse a jó szokásokat és az emberek közötti együttműködést, valamint módot kerestek arra, hogy áthidalják mindazt, ami a múltban mindkét ország és nép kárára történt.

Magyarország és a Szerb Köztársaság legmagasabb állami szerveinek azon megállapodását követően, hogy a két ország tudományos akadémiai együtt dolgozzanak a II. világháború alatti és utáni (1941–1948) vajdasági polgári áldozatok számbavételén, megalakult az SZTMA és az MTA Akadémia Vegyes Bizottsága. E kutatások céljaul az áldozatokról szóló pontos adatok, vagyis a történelmi igazság megállapítását tűzték ki, hogy megszabaduljunk a múlt terheitől, s hogy előremozdítsuk a két nép és a két állam baráti kapcsolatait. A levéltári kutatásokban részt vevő tudósokat arra kérem, hogy mindkét oldalról kapcsolódjanak be a Bizottság munkájába, s hogy járuljanak hozzá az eredményekhez. Az együttműködés és az objektivitás jelentős mértékben hozzájárulhat Bizottságunk munkájához.

A magyar és a szerb akadémia kiválasztotta a kutatásban részt vevő tudósokat, Glatz Ferenc akadémikus lett az MTA csoportjának koordinátora, az SZTMA pedig Vojislav Stanovčić akadémikust, a Társadalmitevékenység-ügyi Osztály titkárát nevezte ki, hogy koordinálja a bizottság ezen részének a munkáját, illetve kinevezte a Bizottság tagjait. Mi koordinátorok társelnökként működünk. Bizonyos pénzeszközöket is kaptunk a kutatásokra és az eredmények megjelentetésére. Amikor a múlt év végén a restitúciós törvény káros következményekkel járt, nagyon gyorsan javasoltak egy törvényt az ártatlanok rehabilitálására.

Glatz akadémikusnak jeleztem a Szerb Köztársaság elnökének azt a szándékát, hogy a (vagyon)visszaszármaztatási törvénnyel és egyes magyar tisztségviselők elégedetlenségével kapcsolatban intézkedjen, a vagyon-visszaszármaztatási törvény rendelkezéseiből adódó hátrányos következmények kiküszöbölése érdekében.

Glatz akadémikus nevében helyettese, prof. dr. Pók Attila válaszolt a levélre, örömet és elégedettségét juttatva kifejezésre.

Jelen van a titkos sírok feltárásán dolgozó állami bizottság elnöke, prof. dr. Slobodan Marković, aki az Akadémiai Vegyes Bizottság elnökhelyettese is, s aki odaadóan és energikusan munkálkodik a II. világháború alatti és utáni áldozatok kérdésének minél hatékonyabb és eredményesebb megoldásán.

Tisztelt tudósok, az Önök tudása mindenki számára hasznos, és örülünk az 1941 és 1948 közötti vajdasági áldozatokkal kapcsolatos kutatásaiknak és eredményeiknek.

A VMSZ elnökétől, Pásztor István úrtól érkezett meghívás örömmre szolgált, főként azért, mert ez a tanácskozás a közös történelmünk megismerésén kívül a két nép közötti bizalom erősítését is szolgálja. Kívánom, hogy mindannyian ilyen szellemben tevékenykedjünk.